

Suomen Sikayrittäjät ry:n lausunto luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi investointituen kohdentamisesta

Suomen Sikayrittäjät ry kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto. Yhdistyksemme jäsenistö tuottaa noin 80 prosenttia suomalaisesta sianlihasta. Pidämme investointitukea hyvänä tukimuotona eläinten hyvinvoinnin ja bioturvallisuuden parantamiseen sikatiloilla. Viime vuosien huonon kannattavuuden takia on sikatiloille kertynyt paljon korjausvelkaa. Tulevaisuuden tuotannon turvaamiseksi on tiloilla paljon investointitarpeita.

5 §

Suomen Sikayrittäjät ry pitää perusteettoman tiukkana investointituen rajausta emakkosikaloiden osalta. Ehdotamme poistettavaksi vapaaporsituksen edellyttämisen uudisrakennuksen tai laajennuksen tukemiseen emakkosikaloissa.

Emakoiden ja ensikoiden ryhmäkarsinoiden vaatimukset muuttuvat vuoden 2028 alusta, jolloin sikojen suojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen (629/2012) siirtymäaika päättyy. Siirtymäajan päättyminen tulee edellyttämään monille tiloilla laajentamista tai uudisrakentamista joutilaiden emakoiden ja ensikoiden osalta. Vapaaporsitukseen siirtyminen ei tule olla edellytys näiden eläinten hyvinvointia parantavien investointien tukemiseen.

Emakkotiloilla on myös omia osastoja muille eläinryhmille, kuten vieroitetuille porsaille ja lihasioille. Näiden osastojen laajentamisen tai uudisrakentamisen tukeminen ei mielestämme voi olla rajattu ainoastaan vapaaporsitustiloille. Laajennuksilla tai uudisrakentamisella saadaan väljyyttä kasvatuspaikkoihin, joka parantaa eläinten hyvinvointia ja bioturvallisuutta. Näitä eläinten hyvinvointia parantavia investointeja tulee mielestämme tukea kaikille tiloilla.

Suomalainen sikatuotanto on hyvin vahvasti siirtymässä vapaaehtoisesti kohti vapaaporsitusta. Vuoden 2022 lopussa arviolta yli 30 prosenttia suomalaisista emakoista porsii jo vapaana. Investointituen rajaaminen koskemaan ainoastaan vapaaporsitustiloja ei ole mielestämme tarpeellinen keino vapaaporsituksen edistämiseen.

Rajauksen poistaminen ei mahdollistaisi emakkomäärän lisäämistä tiloilla, joilla käytössä on porsimishäkit. Emakkomäärän lisääminen edellyttää porsituspaikkojen lukumäärän lisäämistä, jota ei esityksen mukaisesti tueta. Sen sijaan uudisrakentamisen ja laajentamisen tukeminen kaikilla emakkotiloilla mahdollistaa eläinten hyvinvoinnin kehittämisen laaja-alaisesti jokaisella tilalla.

Liite

Ehdotamme korotettavaksi investointituen osuutta eläinten hyvinvointia ja bioturvallisuutta edistävässä investoinneissa 50 prosenttiin, joka olisi sama kuin maatilojen energiainvestoinneissa. Eläinten hyvinvoinnin ja tautisuojauksen parantaminen ovat tärkeitä osa-alueita tilojen kehittämiseen täyttämään nykyaikaiset vaatimukset. Korkeammalla tukitasolla edistettäisiin tehokkaasti näitä toimenpiteitä.

Suomen Sikayrittäjät ry toivoo, että lausunnossamme esitetyt konkreettiset epäkohdat otetaan huomioon lain jatkovalmistelussa. Sika-alan asiantuntijaorganisaationa annamme mielellämme lisätietoja lausuntoon liittyen.